

Uhkasakon tuomitseminen jätelain mukaisessa hallintopakkoasiassa

Rakennus- ja ympäristölautakunta 29.01.2025 § 18
1622/11.02.03/2022

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Tomas Kull, puh. 040 488 5970
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 8.3.2023 §:ssä 35 päättänyt antaa seuraavan kiellon, joka koskee Drink-King Oy Ab:n lietetyhjennyksiä:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää jätelain noudattamista valvovan viranomaisen ominaisuudessa kieltää Drink King Oy Ab:ta jatkamasta lietetyhjennysten suorittamista Paraisten kaupunkialueen kiinteistöiltä, joiden jätehuollon järjestäminen jätelain 31 §:n 1–1 momentin mukaan kuuluu kunnalle. Kielto koskee lietettä vakituisista asunnoista, vapaa-ajanasunnoista, asuntoloista ja muusta asumisesta ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminasta sekä liikehuoneistossa syntyvää lietettä, joka kerätään kiinteistöltä yhdessä edellä mainittujen lietteiden kanssa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myös liittää kieltoon juoksevan uhkasakon, joka koostuu 10 000 euron peruserästä, jos päävelvoitetta (kieltoa) ei noudateta, ja 5 000 euron lisäerästä jokaiselta kuukaudelta, jolloin kieltoa ei noudateta.

Päätöstä on noudatettava välittömästi päätöksen tiedoksisaannista alkaen. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää (asianomistajan mahdolliseen valitukseen perustuen).

Lautakunnan päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi 15.3.2023 saantitodistusta vastaan. Päätös on saanut lainvoiman.

Asianosaista on 13.2.2024 kuultu tämän syksyllä 2023 suorittamista kymmenestä epäselvästä lietetyhjennyksestä. Asianosainen on 21.2.2024 jättänyt selvityksen kyseisistä lietetyhjennyksistä. Asianosaiselle on tämän yhteydessä tiedotettu, että tällä ei ole oikeutta suorittaa pikatyhjennyksiä (häätäyhjennyksiä) LSJH:n tyhjennysvastuun piirissä olevilla kiinteistöillä, vaan asiakkaan on myös näissä tapauksissa otettava yhteyttä LSJH:hon tai LSJH:n tyhjennysyrittäjään. Myöskään esimerkiksi asiakkaan pihan tilanpuutteeseen liittyvät olosuhteet eivät ole pätevä syy siihen, että asiakas jättäisi ottamatta yhteyttä LSJH:hon. LSJH on 19.1.2023, 19.7.2023 ja 20.7.2023 ilmoittanut asianosaiselle kirjallisesti, että myös yritysten omistamat asuin- ja vapaa-ajankiinteistöt kuuluvat LSJH:n tyhjennysvastuun piiriin.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH) on ympäristönsuojelutoimiston pyynnöstä käynyt läpi asianosaisen 2/2023 ja 10/2024 välisenä aikana suorittamat lietetyhjennykset, joista asianosainen on antanut selvityksen Paraisten kaupungin vesihuollolle toimittaessaan lietteen puhdistamolle. LSJH:n läpikäynnin mukaan asianosainen on tämän ajanjakson aikana suorittanut 151 lietetyhjennystä Paraisten kaupungin alueella sijaitsevilla kiinteistöillä, jotka kuuluvat LSJH:n tyhjennysvastuun piiriin, ks. liitteenä oleva taulukko. LSJH ja jätehuoltoviranomaisen viranhaltija ovat pyytäneet, että valvontaviranomainen (kunnallinen ympäristönsuojeluviranomainen) puuttuu asiaan.

Asianosaista on 25.11.2024 kuultu asiassa uudelleen. Asianosainen on 9.1.2025 toimittanut selvityksensä asiassa. Selvityksen mukaan asianosainen on pyrkinyt noudattamaan lautakunnan päätöstä ja katsoo, että asianosaisen suorittamat tyhjennykset eivät ole loukanneet LSJH:n tyhjennysmonopolia. Asianosainen kirjoittaa saaneensa tiedon, että lietetyhjennysten suorittaminen yritysten omistamilla asuin- ja vapaa-ajankiinteistöillä ei loukkaa LSJH:n tyhjennysvastuuta, vaikka LSJH on 19.1.2023, 19.7.2023 ja 20.7.2023 ilmoittanut asianosaiselle, että tämä tieto on virheellinen. Selvityksen mukaan asianosainen on suorittanut kiireellisiä tyhjennyksiä (häätätyhjennyksiä) LSJH:n tyhjennysvastuun piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tapauksissa, joissa asiakas ei ole voinut saada välitöntä apua LSJH:n tyhjennysyrittäjältä, esimerkiksi viemärin tukkeuduttua tai umpisäiliön ylitäytyttyä. Asianosainen katsoo, että tukossa olevien viemäreiden avaaminen ei loukkaa LSJH:n tyhjennysmonopolia. Selvityksen mukaan LSJH:n toimittamassa taulukossa asianosaisen suorittamista, LSJH:n tyhjennysvastuun piiriin kuuluvista lietetyhjennyksistä 2/2023 ja 10/2024 välisenä aikana on useita virheitä. Asianosainen ei ole tarkentanut virheitä muutoin kuin yhden asiakkaan kohdalla. Asianosainen katsoo, että määrätyn uhkasakon tuomitsemiselle ei ole perusteita.

Rakennus- ja ympäristölautakunta voi tuomita asetetun uhkasakon maksettavaksi, jos lautakunta toteaa, että asianosainen päätöksen (15.3.2023) tiedoksisaannin jälkeen ei ole noudattanut lautakunnan 8.3.2023 §:ssä 35 tekemän päätöksen päävelvoitetta ilman pätevää syytä. Uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy. Uhkasakon lisäeristä voidaan kerralla tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa.

Liite

Äänestyspöytäkirja

Oheismateriaali

Kuuleminen 13.2.2024 (osittain tietosuojattu)
Asianosaisen selvitys 21.2.2024 (tietosuojattu)
Kuuleminen 25.11.2024
Asianosaisen selvitys 9.1.2025
LSJH:n sähköpostiviestit asianosaiselle 19.1.2023, 19.7.2023 ja 20.7.2023
LSJH:n taulukko asianosaisen suorittamista, LSJH:n tyhjennysvastuun piiriin kuuluvista lietetyhjennyksistä 2/2023 ja 10/2024 välisenä aikana (tietosuojattu)

Esittelijä

Johtava ympäristönsuojelutarkastaja Päivi Paavilainen, puh. 040 627 7470
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta on merkinnyt tiedoksi asianosaisen selvitykset asiassa. Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että Drink-King Oy Ab ei lautakunnan päätöksen 15.3.2023 tiedoksisaannin jälkeen ole noudattanut lautakunnan 8.3.2023 §:ssä 35 tekemän päätöksen päävelvoitetta kaikilta osin. Rakennus ja ympäristölautakunta päättää täten tuomita 8.3.2023 §:ssä 35 annetun uhkasakon asettamisen nojalla asetetun uhkasakon peruserän maksettavaksi asetettua pienemällä 4 000 euron summalla. Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää lisäksi olla tällä hetkellä tuomitsematta lisäeriä maksettavaksi tarkastelujaksolta 15.3.2023–31.10.2024.

Perustelut: Uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy. Drink-

King Oy Ab on lautakunnan 8.3.2023 §:ssä 35 tekemän päätöksen tiedoksisaannin jälkeen jatkanut lietetyhjennysten suorittamista Paraisten kaupungin alueella olevilla kiinteistöillä, jotka kuuluvat LSJH:n tyhjennysvastuun piiriin. Asianosainen on kuitenkin pyrkinyt noudattamaan lautakunnan päätöstä ja osassa tapauksista on lieventäviä olosuhteita. Yrityksen liikevaihto on vähentynyt yli puolella lietetyhjennysten siirryttyä LSJH:n hoidettaviksi. Siksi olisi kohtuutonta tuomita uhkasakko maksettavaksi täysimääräisenä (peruserä 10 000 euroa + enintään 30 000 euroa lisäerinä).

Uhkasakon tuomitseminen asetettua pienempänä ei vaikuta uhkasakon muodostumiseen, mikäli asianosainen jatkaa lautakunnan 8.3.2023 §:ssä 35 tekemän päätöksen päävelvoitteen rikkomista. Mahdolliset lisäerät (5 000 euroa jokaiselta kuukaudelta, jolloin kieltoa ei noudateta) voidaan tuomita maksettaviksi myöhemmin erillisillä päätöksillä, kun asianosaista on kuultu asiassa.

Käsittelymaksu: 500 euroa kunnallisen ympäristönsuojeluviranomaisen vahvistetun taksan mukaisesti.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Viitteet:

Jätelaki (646/2011) 32 §, 36 §, 126 §, 129 §, 137 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1 §, 10–11 §, 22–24 §

Päätös

Jäsen Daniel Strömborg ehdotti Laura Wickströmin kannattamana, että rakennus- ja ympäristölautakunta päättää olla tuomitsematta asetettua uhkasakon peruserää maksettavaksi edes asetettua pienemmällä summalla.

Puheenjohtaja ehdotti, että lautakunta äänestää esittelijän ehdotuksesta ja jäsen Daniel Strömborgin ehdotuksesta nimenhuudolla siten, että esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät Jaa ja Daniel Strömborgin ehdotusta kannattavat äänestävät Ei.

Ehdotettu äänestysmenettely hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin

5 Jaa-ääntä

2 Ei-ääntä

Äänestämättä jätti 0

Lautakunta päätti näin ollen hyväksyä esittelijän ehdotuksen. Äänestyspöytäkirja liitetään pöytäkirjaan liitteenä.

Jakelu

Asianosainen (todisteellisena tiedoksiantona)
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy